

NATUURGROEP KOCKENGEN ZOMER 2016

Foto: Hayo Baan

INHOUD

- Voorwoord
- Birding Ghana
- De Varenbeuk (*Fagus sylvatica* 'Aspleniifolia')
- Gezellige voorjaarswandeling Natuurgroep Kockengen
- In memoriam: Wijnand Smit (2-01-1937 – 23-05-2016)
- Vogelcursus voor Kinderen
- Roeiboot kan weer jaren mee
- De Schildpaddenal
- Reddingsactie Torenvalken
- NGK-Pinksterweekend op Schouwen Zeeland
- Kamp Zeeland 13 mei 2016
- Kikkertrapjes 2016
- Jaarverslag Secretariaat 2015
- Colofon

VOORWOORD — INVLOED

Als NGK willen we altijd onze visie en missie uitdragen aan anderen over wat wij vinden van de natuur in en om Kockengen. En waar mogelijk mensen en organisaties te bewegen acties te ondernemen, die de natuurwaarden verhogen.

Zo zijn we met diverse organisaties in gesprek, van gemeente tot waterschap. En het leuke daarvan is, dat we steeds vaker uitgenodigd worden door deze organisaties, omdat we blijkbaar iets zinnigs te vertellen hebben. We blijken goede ideeën te hebben over hoe om te gaan met flora en fauna-

beheer. Bijvoorbeeld wanneer moet je wel of niet een kade verhogen i.v.m. aanwezige broedende vogels. Kan er bij het plaatsen van een beschoeiing in de Heicop rekening gehouden worden met aanwezige reeën, zodat zij nog fatsoenlijk uit het water kunnen komen.

Maar ook veiligheid bij de boomfeestdag brengen we ter sprake als dat nodig is. Zodat boomfeestdag een leuke activiteit blijft. Kortom we voelen ons een gesprekspartner van organisaties in de regio, die invloed hebben op natuurwaarden. En dat voelt goed.

Afgelopen half jaar hebben we ook invloed gehad op 13 deelnemers van de jeugdvogelcursus. Vooral Theo en Gerard hebben deze kinderen kennis bijgebracht over het waarnemen van vogels. Verder was er aandacht voor alles in de omgeving tijdens de excursies.

Ik kan je vertellen, ook namens Else en Jan, dat alle kinderen zeer enthousiast waren. Er zijn erg veel vogels gespot. Het is echt prachtig om te zien hoe makkelijk zij de vogels en hun geluiden herkennen. Het is zo mooi als een van de kinderen vertelt, dat zij soms met haar vogelboek, verrekijker en aantekenboekje in de tuin gaat zitten om vogels te spotten. Dan heeft ze het virus te pakken. En te zijner tijd zal ook zij dat virus weer doorgeven. Over invloed gesproken.

Tekst: Ben van der Horst

BIRDING GHANA

Van links naar Rechts: Birdguide, Ries Samsom, 2e guide, Hans Geuze, Jieles van Baalen, Bram Paardenkooper.
Foto: Hans Geuze.

Wachten, wachten en nog eens wachten tot de vogel tevoorschijn komt.
Foto: Hans Geuze.

Picathartes.
Foto: Jieles van Baalen

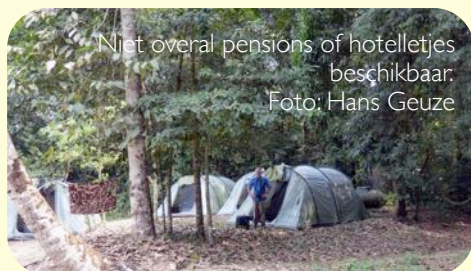
Ook in 2016 bezocht een aantal Natuurgroepers, het zogenaamde KOAG, weer een fantastisch gebied ergens in de wereld om er de vogels te bekijken. Dit keer is men naar Ghana afgereisd. Ghana ligt in Afrika met als buurlanden Ivoorkust en Togo.

We hebben ons beperkt tot het zuiden en zuidwesten van het land. De wegen zijn over het algemeen daar nog redelijk/goed. In het Noorden wordt dat al snel veel minder en wordt reizen een tijdrovende bezigheid.

Heel bijzonder was de tocht naar de top van een berg op zoek naar de lokale en endemische Picathartes.

Dorpie wordt regelmatig bezocht door vogelaars uit de hele wereld en zij

krijgen een bescheiden vergoeding. Zorgt er wel voor dat de site beschermd is, een voorbeeld van ECO-toerisme en behoud van de natuur.

Niet overal pensions of hotelletjes beschikbaar.
Foto: Hans Geuze

De kraai van Afrika: Pied Crow
Foto: Jieles van Baalen

Shining-blue Kingfisher
Foto: Jieles van Baalen.

Tropische laaglandbos, lastig te scoren
duifje: Blue-headed Wood Dove.
Foto: Jieles van Baalen.

Dorpie bij de Picathartes site.
Foto: Hans Geuze.

In dit deel van Afrika komen een aantal ijsvogels voor, waaronder dezelfde als wij in Kockengen hebben. De ijsvogel die op onze ijsvogel lijkt: Shining-blue Kingfisher.

Wederom een geslaagde tocht en de nieuwe tocht voor 2017 staat al weer op stapel: China.

Alle waarnemingen zijn verwerkt in de KOAG Bird List, die ook via de site van NGK te benaderen is.

Tekst: Bram Paardenkooper
Foto's: Zie bijschriften

DE VARENBEUK (FAGUS SYLVATICA 'ASPLENIIFOLIA')

Blad van een Varenbeuk

Blad van een Beukvaren

Blad en vrucht van een Varenbeuk

In Ermelo, op de begrafenis van mijn neef, werd ik attent gemaakt op een Varenbeuk.

Ik corrigeerde direct: je bedoelt zeker de Beukvaren (*Phegopteris connectilis*).

Nee, die boom daar dat is een Varenbeuk, heel bijzonder.

Ik had er nog nooit van gehoord en we liepen er naar toe.

Het is een cultivar, een karaktervolle boom van 28 m hoog.

Werkelijk een boom met beukenknoppen en bladeren van een varen.

Een boom die verbazing opwekt door zijn diep ingesneden bladeren

De diepte van het blad varieert per kloon*.

Op de stam en takken kunnen ineens spruiten met bladeren van een normale beuk ontstaan (zie tekening).

In de winter is goed de brede groeivorm te zien met takken, die haast over de grond slepen.

De Varenbeuk staat vaak in de buurt van of op begraafplaatsen.

Weet iemand een Varenbeuk in de omgeving van Kockengen te staan?

Laat mij dat dan weten via [e-mail](#) of bel 0346-241617.

Varenbeuk

*Een kloon is een genetisch identieke nakomeling van één ouder.

Tekst & Foto's: Paul Vlaanderen

NATUURGROEP KOCKENGEN — ZOMER 2016

GEZELLIGE VOORJAARSWANDELING NATUURGROEP KOCKENGEN

Hoeve Wielrevelt lag op de route en daar werd gestopt voor een kopje koffie/ thee met taart.

Al met al was het een geslaagde ochtend en kan de Natuurgroep weer uitzien naar een nieuw jaar met veel activiteiten. Zie hiervoor ook de [website van Natuurgroep Kockengen](#).

Tekst & Foto's: Pieter Hielema

Dit voorjaar – op 23 april - vierde de Natuurgroep haar 42ste verjaardag met een voorjaarswandeling door het mooie, nieuw ontwikkelde gebied van Natuurmonumenten bij Haarzuilens.

Zo'n 25 leden maakten een fraaie tocht, waarbij autowegen zo veel mogelijk werden vermeden. Tijdens de wandeling werd er veel gekletst en af en toe gestopt voor een interessante uitleg over de omgeving of een bijzondere vogel – zo zijn de Oeverzwaluwen weer terug en hebben zij de broedwand bij de Haarrijnse Plas in gebruik genomen.

NATUURGROEP KOCKENGEN — ZOMER 2016

IN MEMORIAM: WIJNAND SMIT (2-01-1937 – 23-05-2016)

Wijnand Smit was gemeenteopzichter van de voormalige gemeente Kockengen.

Hij was een man, die hield van bomen en hij kende alle bomen in het dorp.

Vol trots sprak hij over de eerste boom, die hij in Kockengen plantte: de boom op het Kerkplein voor het oude gemeentehuis van de toen nog bestaande gemeente Kockengen.

Voor het Polderreservaat had hij van het begin af aan een warm hart.

In 1979, toen het plan Polderreservaat uitgevoerd werd, leerde ik hem goed kennen.

Er moesten toen 6.000 bosplantsoen-boompjes aangeplant worden.

Hij bedacht een plan om de schoolkinderen en bevolking er bij te betrekken.

Hij vroeg of de mensen bij het bomen planten wilden helpen, maar ze moesten wel zelf een spade meenemen.

Dat lukte, veel inwoners en alle scholen werkten mee. Het werd een geweldige dag en tot op de dag van vandaag zijn we hier trots op.

Het jaar daarop, in 1980, zei Wijnand tegen mij dat de Boomfeestdag jammer genoeg niet door kon gaan. Hij had geen projecten in de gemeente om bomen te planten.

Ik wist wel een aantal geriefhoutbosjes waar wel wat aangeplant kon worden, maar had geen bomen. Hij had wel bomen, zei Wijnand, en zo hebben we samen jarenlang de Boomfeestdagen kunnen organiseren. Wijnand zorgde voor de bomen.

Zo is dat daarna jarenlang gegaan: hij de bomen, wij de projecten.

Afgelopen april zei Wijnand, dat hij hoopte de 40ste Boomfeestdag nog mee te kunnen maken. Helaas mocht dat niet zo zijn.

Zo leerde ik hem kennen: als een boom die altijd rustig blijft staan en waar je op kunt vertrouwen! Fijn dat we ruim 38 jaren lang konden samenwerken voor Polderreservaat, Boomfeestdagen en weidevogelbescherming.

Tekst en Foto's: Paul Vlaanderen

NATUURGROEP KOCKENGEN ZOMER 2016

VOGELCURSUS VOOR KINDEREN

De vogelcursus was een groot succes, alle kinderen vonden het heel erg leuk. We gingen op zoek in het dorp, roeien op de Nieuwkoopse plassen, naar de blauwe kamer: en als reünie dag naar de groene jonker: dat was heel leuk. Daar hebben we veel lepelaars, zilverreigers en blauwe reigers gezien. Op de plassen was het ook heel erg leuk, er is gelukkig niemand uit de boot gevallen.

De blauwe kamer was wel spannend, want toen we uit de vogelkijkhut kwamen, stonden er allemaal galloways voor de trap! Gelukkig kon Gerard de galloways een stap achteruit zetten, zodat wij er achterlangs konden lopen.

Tekst: Kas de vogelaar

Voor een impressie van de vogelcursus voor de jeugd zie het eindrapport op de [website](#).

De vogelcursus was super leuk, maar ook spannend, want we gingen naar het natuurgebied de blauwe kamer en daar waren allemaal soorten dieren, zoals wilde paarden, wilde stieren en vogels natuurlijk.

Er was een broedkolonie lepelaars en blauwe reigers, dat is heel mooi om te zien.

Tekst: Berit de vogelaar (8 jaar)

ROEIBOOT KAN WEER JAREN MEE

Onze roeiboot begon wat mankementen te vertonen. Dus stelde Paul de vraag aan Jan of het mogelijk was de boot op te knappen. Dit hoef je maar één keer aan Jan te vragen of hij gaat al aan de slag. Dit keer samen met Ed. De scheur en de butsen werden dichtgemaakt, de motorsteun, die rot was, is vervangen door een trespas exemplaar. Vijf touwogen en het aanlegtouw werden vernieuwd. Daarnaast werd de hele boot geschilderd met een degelijke verf. De boot kan weer jaren mee. Jan en Ed, jullie worden hartelijk bedankt. Samen met Paul werd de boot weer te water gelaten.

Tekst: Ben van der Horst
Foto's: Jan de Lange

DE SCHILDPADDENVAL.

Actie gelukt!

Sinds een aantal jaren zijn er in het polderreservaat schildpadden aanwezig. Waarschijnlijk zijn deze door particulieren hier losgelaten, omdat ze thuis niet meer wenselijk waren.

In het polderreservaat gaven ze echter verstoring bij de nestvlotjes van de zwarte stern. In de loop der jaren zijn er zijn diverse pogingen gedaan om de beesten te vangen, echter zonder resultaat.

Vorig jaar is een val gemaakt van pijpen, hout, gaas en vloerbedekking. De schildpadden moesten een zonnig plekje hebben boven op de val en bij terugkeer in het water was er 50% kans dat ze in de val zouden vallen.

En uiteindelijk is dat gelukt.

Op 6 juni hebben Gerard, Paul en Bram twee Roodwangschildpadden uit de val in het Polderreservaat gehaald en deze zijn inmiddels afgeleverd in een opvang voor deze dieren. De grootste is 30 cm en de ander 25 cm groot. Beide

schildpadden zaten in het midden van de val en daar konden zij niet meer ontluchten. Zaterdag heeft Paul al een schildpad op de val gezien, maar het was niet duidelijk of die al in het middenstuk zat. Zondag werd duidelijk dat ze beide op het middenstuk zaten. Hulde voor Jan de Lange die de val gemaakt heeft, het heeft gewerkt.

Het vangen uit de val met een net was snel gepiept. We hebben gebruik gemaakt van onze boot en zijn omgevaren om de broedende zwarte sterns niet te verstoren. Uiteindelijk zijn ze niet eens opgevoegen, terwijl ze slechts 1 sloot verder broeden dan waar de val ligt.

Roodwang-, geelwang- en geelbuik- schildpad – *Trachemys scripta*

Roodwang-, geelwang en geelbuik-schildpadden zijn populair als huisdier. Jonge schildpadjes zijn dan ook aantrekkelijk vanwege hun beweeglijkheid en mooie tekening. Realiseert u zich echter wel dat kleine schildpadjes groot (en oud!) worden. Voor wie bewust kiest voor een moerasschildpad kunnen deze schildpadden een goede keuze zijn, waar men lange tijd plezier van kan hebben. Het zijn relatief sterke dieren die niet moeilijk te verzorgen zijn.

Algemeen

Roodwang-, geelwang- en geelbuik-schildpadden zijn veel gehouden schildpadden. Ze behoren tot de water- of moerasschildpadden (familie Emididae). Dit zijn schildpadden die zowel in het water als op het land leven. Ze worden vaak gekocht wanneer ze nog klein zijn, vaak pas twee tot vier ➤

... DE SCHILDPADDENVAL

►centimeter. Ze kunnen echter 30 tot 35 cm groot worden en dit stelt eisen aan de huisvesting.

De mannetjes zijn op volwassen leeftijd doorgaans kleiner dan de vrouwtjes, met langere nagels en een langere staart. Het rugschild is bruin van kleur. Jongere dieren hebben een groen tot geelgroen rugschild met een opvallende tekening, die vervaagt als ze ouder worden. De kleur van het schild verandert dan naar bruin en wordt uiteindelijk bijna zwart.

Roodwang-, geelwang- en geelbuik-schildpadden kunnen bij een goede verzorging een leeftijd van 30 tot 40 jaar bereiken. Vaak halen ze dit echter niet, bijvoorbeeld vanwege verkeerde huisvesting of voeding.

Verschillende varianten

De roodwang-, geelwang- en geelbuikschildpad zijn ondersoorten, die behoren de soort *Trachemys scripta*.

Een geelbuikschildpad, *Trachemys scripta scripta*, dankt zijn naam aan zijn gele buik waar meestal enkele ronde, bruine vlekken op zitten (maximaal vier). De geelbuikschildpad heeft een S-vormige gele streep op de zijkant van de kop.

Een geelwangschildpad, *Trachemys scripta troostii*, heeft twee gele strepen op de wangen. De buik heeft altijd ronde, bruine vlekken.

De roodwangschildpad, *Trachemys scripta elegans*, dankt zijn naam aan de langwerpige rode vlek aan weerszijde van de kop. Deze verdwijnt naarmate de schildpad ouder wordt. Op het buikschild zijn verschillende zwarte vlekken te zien. Van de roodwang-schildpad bestaan kweekvormen waaronder albino- en pastelvormen.

Roodwang-, geelwang- en geelbuik-schildpadden worden regelmatig onderling gekruist, wat uiteraard niet de bedoeling is voor het behoud van de

ondersoorten. Kruisingen hebben vaak kenmerken van beide ondersoorten.

Sinds 1997 mag de roodwang-schildpad niet meer geïmporteerd worden in de EU. Deze maatregel is genomen, omdat veel roodwang-schildpadden hier in de natuur gedumpt werden, omdat ze veel groter en veel ouder werden dan men bij aankoop had voorzien. Dit leidde tot faunavervalsing. Voor het polder-reservaat in het bijzonder zijn ze ongewenst, omdat ze op de broed-vlotjes van de zwarte sterns kropen en deze lieten kieperen met nadelig gevolg voor het legsel of de jongen van de zwarte sterns.

Van nature

Moerasschildpadden zijn koudbloedige dieren. Deze reptielen komen voornamelijk voor in de centrale en zuidelijke staten van de Verenigde Staten van Amerika, waar een gematigd tot subtropisch klimaat heerst. Ze leven in moerassige gebieden, meren en beken met stromend water. Moerasschildpadden kunnen zich zowel op het land als in het water voortbewegen. Ze communiceren tijdens, maar ook buiten de balts, door aanrakingen en trillingen en kunnen goed zien en ruiken.

Als de temperatuur onder 10 graden komt, houden de dieren een winterslaap. Het kan echter gebeuren, dat de temperatuur hoger blijft en de dieren gaan dan niet in een diepe slaap, maar houden een rustperiode. Daarbij zijn ze nog wel wat actief, maar de voedselopname is beperkt in deze periode en de stofwisseling is vertraagd. In de natuurlijke omgeving duurt de rust niet veel langer dan drie maanden.

NATUURGROEP KOCKENGEN
ZOMER 2016

REDDINGSACTIE TORENVALKEN

Na de storm van begin juli bleek een grote wilg met een torenvalkenkast omgewaaid te zijn bij de Joostendam. Jan de Lange hoorde een paar dagen later pas van deze omgewaaide boom. Hij is samen met Ed Smit bij de kast gaan kijken, omdat hij bij een eerdere controle gezien had, dat er vijf eieren in de kast lagen.

Bij de kast aangekomen bleken er vijf jongen in de kast te zitten. De torenvalkouders zijn de jongen blijven

voederen in de kast, die op de grond lag. Jan en Ed hebben de jongen in een doos gedaan en de kast in een andere boom opgehangen. De jonge torenvalken werden daarna weer in de kast terug gezet. De ouders vlogen vervolgens af en aan om hun verhuisde kroost te voeden.

Deze reddingsoperatie is door de pers niet onopgemerkt gebleven, want al snel stond deze actie op de voorpagina van het AD.

Een geweldige actie van twee deelnemers van de nestkastwerkgroep

Tekst: Ben van der Horst
Foto's: Ed Smit

NATUURGROEP KOCKENGEN
ZOMER 2016

NGK-PINKSTERWEEKEND OP SCHOUWEN ZEELAND

De NGK heeft met een groep van 10 leden een leuk en gezellig pinksterweekend gehouden op Schouwen in Zeeland. We stonden met 8 tentjes op een minicamping dicht bij het prachtige natuurgebied De Prunje. Helaas was het vrijdag, zaterdag en zondag nogal koud en winderig, maar desondanks was het een geslaagd weekend.

We hebben in totaal 83 vogel-soorten gespot. Daar zaten hele leuke waarnemingen bij, zoals in Prunje en omgeving: Grote Stern, Dwergstern, Kanoetstrandloper, Steenloper, Regenwulp, Lepelaar, Rotgans, Kluut-, Zilver- en Bontbekplevier, Rose Grutto, Groenpootruiter en in de duinen van de Kop van Schouwen tijdens een avond-

wandeling: baltsende houtsnippen en 10 zingende nachtegalen.

Prachtig gezicht was het binnenkomen van grote groepen Wulpen, Rose Grutto's, Zilverplevieren en Scholeksters in De Prunje rond 3 uur vóór hoogwater richting hun HVP's (Hoogwater Vlucht Plaatsen). Bijzonder was de waarneming van een bruinvis tot op ongeveer 30 meter in de Oosterschelde. Hij kwam telkens even boven om adem te halen.

Een geslaagd weekend dus en er werd al weer nagedacht over een leuke locatie voor volgend jaar. Ga je dan ook mee?

Tekst en foto's: Gerard van Zuijlen

KAMP ZEELAND 13 MEI 2016

We gingen met de natuur groep Kockengen op vrijdag 13 mei op kamp naar Zeeland. We zijn om 15.30 uur vertrokken van huis. Toen we op de boerencamping de bloemhoek aan kwamen, gingen we eerst de tent op zetten en alles uitladen. Om ongeveer half 6 gingen we eten. Toen we uitgegeten waren, liepen we naar een vogel kijk scherm die heel dicht bij zat. Je had daar zicht op een hoop mooie, verschillende wadvogels.

Toen we terug waren gelopen, gingen we in een recreatie huisje zitten. Daar was een pingpong tafel en allemaal spelletjes en een zit hoek, waar we vaak in de avond gingen zitten en eten. Op zaterdag ochtend 14 mei was Paul al vroeg in de ochtend fanatiek bezig met het ontbijt, terwijl anderen nog aan het slapen, douchen waren. Om ongeveer 10 uur begonnen we met de excursie door natuur gebied de Prunje, waar we heel veel mooie, bijzondere vogels hebben gezien. Maar het was wel een hele lange tocht. We waren haast de hele dag weg.

Toen we weer terug waren, ging ik gelijk op mijn stretcher liggen [een opklapbaar bed]. We gingen na het avond eten nog in de duinen wandelen.

we wilden nog naar het strand, maar toen we op de hoogste duin stonden werden we gezandstraald. We liepen dus al gauw weer naar beneden. Toen we terug liepen hebben we wel de nachten gaal gehoord. Die had een prachtig geluid. Toen we weer thuis waren, gingen we nog even nagenieten van de dag met een hapje en een drankje.

Zondag 15 mei toen iedereen klaar was met douchen en eten, reden we met de auto naar de plompe toren. Dat is een ouwe toren van het dorpje Westerschouwen. Die is overspoeld door een vloek die luidt: Westerschouwen het zal uw rouwe dat u mij beroofde van mijn vrouwe, heel het dorp zal vergaan alleen de toren zal blijven staan.

Van uit de toren probeerden we zeehonden te spotten, die rustig op een zandbank lagen. Daarna gingen we door naar een natuur gebied in Haamstede. Daar hebben we tien gigantische mieren hopen gezien en heel veel mooie vogels en natuur gespot. Na het heerlijke avond eten gingen we nog op excursie naar de duinen. We liepen over een heel mooi paadje. Uiteindelijk liepen we zelfs op het strand, waar we heel veel zee

vogels hebben gezien. Op de terugweg ook nog een houtsnip en de nachtegaal gezien. De nachtegaal hoorden we echt de hele tijd prachtig.

Maandag 16 mei begon de eerste excursie weer om 10 uur in de ochtend. We liepen over een heel mooi gebied en later nog over een hele lange zeedijk, waar ik allemaal zeedingetjes heb gevonden. We hebben daar later ook nog bruinvissen zien zwemmen van heel dichtbij [een soort kleine dolfijnen], het was heel mooi. We hadden ook nog wat bij een cafeetje gedronken. We hadden daar een prachtig uitzicht over de zee. Toen we terug waren, ging iedereen gelijk zijn tent opbergen. Om 14.00 uur zijn we naar huis gereden. Het was een geslaagd kamp, ook al was ik het enigste kind. De camping had veel leuke dingen voor kinderen, zoals een trampoline en van alles en nog wat.

Tekst: Denny de Lange

KIKKERTRAPJES 2016

Eind februari hebben we met een groepje (jeugd)leden onze 46 kikkertrapjes weer geplaatst in putten van enkele straten van het dorp: Julianaweg, Bernhardweg en eind Zwanenbloem. In 2015 hebben we ook in deze straten trapjes geplaatst. We hebben toen uitgebreid gemonitord. Om de twee dagen werden de putten nagelopen en werden de gegevens genoteerd. Daar is toen een uitgebreid verslag van gemaakt. Dit verslag was nodig om het belang van deze trapjes aan te tonen richting de gemeente.

In het kader van het project Kock-ingen Waterproof willen we graag, dat bij de ophoging van de straten, putten met vaste kikkertrappen worden geplaatst, met name op die plaatsen, waar in het voorjaar amfibieëntrek plaatsvindt. Bij de ophoging en herinrichting van de Van Zuylenweg zijn in 2015 door de gemeente reeds zulke putten geplaatst. Ze zijn, op ons verzoek, van plan om dit ook zo uit te voeren over de hele lengte

van de Van Lockhorstweg en dan aan de kant van het water. Daar is het belang het grootst. Het is mooi dat deze samenwerking met de gemeente op dit punt zo goed verloopt.

Dit jaar

De noodzaak van intensief monitoren was dit jaar niet meer nodig. Maar zolang niet in alle belangrijke amfibieënstraten putten met vaste trappen geplaatst zijn, is hulp van ons gewenst om sterfte van amfibieën in putten te voorkomen. Vandaar dat we ook dit jaar weer in enkele straten trapjes in putten geplaatst hebben. Het is toch wel interessant om af en toe te kijken, hoe het gaat met de trapjes. Daarom zijn we in de Zwanenbloem toch enkele keren de putten langsgelopen. Vorig jaar waren daar in 10 van de 19 putten trapjes geplaatst, dit jaar in alle 19 putten. Dit zijn de belangrijkste bevindingen van bezoeken op 4, 9 en 29 april (toen zijn trapjes weer verwijderd):

4 april

- In 6 putten niks
- in 2 putten een pad op trap en in 2 putten een KWS (kleine watersalamander) op trap
- in 3 putten een tandem pad (mannetje boven op vrouwtje)
- in 4 putten totaal 5 padden
- in 10 putten totaal 15 KWS
- in 1 put een dode pad en in 2 putten een dode KWS
- in 1 put een dode RAT!
- Verder veel wormen aangetroffen.

9 april

- in 11 putten niks
- in 2 putten totaal 2 padden
- in 5 putten totaal 12 KWS
- in 1 put 2 dode padden, waarvan één 'vast' zat op trap
- in 1 put een dode KWS
- in 3 putten totaal 3 kleine groene kikkers

29 april 2016

- 1 kleine groen kikker levend
- 1 dode pad
- 2 KWS mannetjes levend
- 1 grote geel gerande waterkever
- 1 loopkever
- In een enkele put veel emelten in de trap/put
- in een andere put veel wormen in de trap/put

Dit jaar opmerkelijk dat we (kleine) groene kikkers in de putten aantreffen. Vorig jaar niet één.

Dit jaar maar één loopkever aangetroffen, vorig jaar ten minste 28 (bij 5 controles), maar dan wel in putten zonder trap.

Conclusie

Al met al zijn de trappen voor de Zwanenbloem weer een groot succes geweest.

Tekst: Gerard van Zuijlen
Foto KWS op trap: Gerard van Zuijlen
Overige foto's: Theo van Schie

JAARVERSLAG SECRETARIAAT 2015

Algemeen

De Natuurgroep bestond in 2015 jaar 41 jaar.

Samenstelling bestuur:

- ▶ Voorzitter: Pieter Hielema
- ▶ Secretaris: Ben van der Horst
- ▶ Penningmeester: Bram Paardenkooper
- ▶ Bestuursleden algemeen: Gerard van Zuylen en Theo van Schie.
- ▶ Paul Vlaanderen is na 41 jaar gestopt als bestuurslid.
- ▶ Plaatsen bord Paul Vlaanderenpad in het polderreservaat.
- Het bestuur vergaderde gemiddeld één keer per maand.
- De Natuurgroep Kockengen bestaat eind 2015 uit 121 leden, waarvan 4 ereleden. Er hebben zich 11 nieuwe (jeugd)leden aangemeld. Er waren 23 vrienden.
- Voor de inning van de contributie maken we gebruik van automatische incasso.
- We worden gewaardeerd blijkt uit gesprekken met externe relaties (o.a. gemeente, SBB)
- Complimenten ontvangen van het LEU voor het vele werk, dat we uitvoeren en de professionaliteit, waarmee we dat doen.
- We hebben een ruimte voor de stalling van de kar gevonden.

Nieuws en PR

- De NGK nieuwsbrief is drie keer verschenen. We krijgen nog steeds enthousiaste reacties op onze nieuwsbrief.

- Het bezoek aan onze website is redelijk stabiel (550 unieke bezoekers). Via Twitter zijn er ruim 550 volgers, waarvan een deel commercieel.
- Sinds 2014 heeft de NGK een facebookpagina, die wordt onderhouden door Winnie van Eck. Er zijn al 166 vrienden geregistreerd (2014: 79)
- Regelmatig zijn artikelen over de Natuurgroep in de plaatselijke pers gepubliceerd.
- Educatie
- Op de ledenvergadering werd een lezing gegeven door Zomer Bruin over kerkuilen.

- Drie scholen zijn begeleid in het kader van boomfeestdag en andere landschapsonderhoudsdagen. Op de basisscholen is les gegeven.
- Negen maatschappelijk stagiaires zijn begeleid tijdens de werkdagen.
- Presentatie over amfibieën i.v.m. maken en plaatsen trapjes tijdens NL Doet.
- De DVD van de NGK is aan de lokale basisscholen geschonken.
- Diverse excursies hebben plaatsgevonden.
 - ▶ Parkbos De Haar
 - ▶ Uilen luisteren
 - ▶ Vogelexcursie Zeeland
 - ▶ Vogelexcursie naar Lauwersmeer

- De winteravondlezing (7e) werd verzorgd door de Polderwachter Marcel Bleekendaal

- ▶ Midzomeravondwandeling in het Polderreservaat (zwarte stern en orchideeën)
- ▶ Waverhoek

...JAARVERSLAG SECRETARIAAT 2015

- Amsterdamse Waterleidingduinen
- Een excursie voor medewerkers van HDSR i.v.m. Kockengen Waterproof.
- Een excursie voor medewerkers van Overdorp in het polderreservaat.
- Diverse Naturommetjes voor de jeugd
 - Nestkastjes (met deurtjes) plaatsen in polderreservaat
 - Sterren kijken
 - Weidevogelommetje georganiseerd door drie jeugdleden (Deny, Arjan en Sjoerd)
 - Gunterstein
 - NL Doet kikkertrappen plaatsen
- Voor meerijden wordt een vergoeding gevraagd (€0,20/km, per meerijder)

Waarneming en inventarisaties

- De resultaten staan op de website.
- De nachtvlinderinventarisatie in Polderreservaat was op 7 avonden en had gemiddeld zes deelnemers. Er waren diverse gastdeelnemers. Totaal zijn, gedurende 6 jaar inventariseren, 214 macro-soorten en 79 micro's waargenomen in het Polderreservaat.
- De roerdomp is in de winterperiode regelmatig waargenomen
- In het polderreservaat is de nachtegaal enkele weken gehoord.
- De werkgroep nestkasten is erg actief met in Kockengen 50 kasten, Haaruilens 50 kasten en Woerden 150 kasten. Het gebied van Kamerik wordt met Kockengen verbonden.
- Maandelijks is een ganzen- en zwanentelling en de watervogeltelling gedaan.
- Voor de zwarte stern zijn 23 vlotjes uitgelegd in het Polderreservaat, daarop zijn 22 legsels geweest. Met als resultaat slechts 8 jongen die uitvlogen. De oorzaak is waarschijnlijk het koude weer.
- Twee van de drie ijsvogelwanden hebben dit jaar broedresultaat opgeleverd. Zelfs meerdere broedsels per wand. Het aantal jongen is onbekend.
- De nestkastcamera voor de spreekw bij de fam. De Lange heeft dit jaar zijn werk kunnen doen, de kast was bezet.
- In augustus is een verzamelplaats van boerenzwaluwen waargenomen in het rietland nabij Wagendijk/N401.
- Mee gedaan met Euro Bird Watch. Locatie: nabij pontje Heicop. Er zijn 56 soorten waargenomen.

Projecten

- De samenwerking met SBB is nog steeds naar volle tevredenheid.
- Meegedaan met NL Doet (nationale vrijwilligersdag). Daarbij werden door de jeugd kikkertrapjes gemaakt en in de waterputten geplaatst. Monitoring heeft geleid tot een herhaling van dit project. En rapportage naar de gemeente heeft geleid tot een standaardvoorziening van trapjes in de putten in fase I van Kockengen waterproof.
- Het maai-beheer in het polderreservaat is volgens plan uitgevoerd.
- We praten mee over Kockengen Waterproof.
- Er is een aanvang gemaakt met het aanleggen van de ecologisch verbindingzone langs de Bijleveld. We praten mee over de inrichting van dit gebied.
- Met het waterschap is afstemming geweest over verbeterde afvoer langs de noordelijke rietlanden. Hiervoor is een sloot breder gemaakt i.p.v. het doorsteken van een bestaande tussensloot.
- Met de Wild Beheers Eenheid (WBE) is gesproken over het ganzenbeleid.
- Om verstoring te voorkomen houden we ons in alle redelijkheid aan de volgende gedragscodes:
 - Natuurbeheer (opgesteld door Boschap)
 - Natuurfotografie

Werkdagen:

- De organisatie van de werkdagen loopt goed door o.a. het gebruik van een draaiboek. Het helmenbeleid wordt actief uitgevoerd.
- De beheersplancommissie bereidt de werkdagen voor.
- De opkomst op de reguliere werkdagen was zeer goed (24 personen gemiddeld).

JAAR	MACRO	MICRO
2010	71	
2011	85	
2012	91	
2013	128	
2014	150	48
2015	125	25

- De broedvogels in de rietlanden en het Polderreservaat zijn dit jaar geïnventariseerd.
- Aan de Dreef heeft kortstondig een roekenkolonie gezeten (verjaagd door kauwtjes).
- De grote karekiet zat t.o. Wagendijk I.

...JAARVERSLAG SECRETARIAAT 2015

JAAR	AANTAL VRIJWILLIGERS	AANTAL UREN
2006-2007	68	268
2007-2008	77	277
2008-2009	91	388
2009-2010	105	396
2010-2011	125	473
2011-2012	116	517
2012-2013	185	846
2013-2014	134	598
2014-2015	148	672
2015-2016	120	610

- Voor de kettingzagen wordt het milieuvriendelijke Aspen als brandstof gebruikt.
- Onze ladders vallen onder de ladderkeuring (APK), deze voeren we grotendeels zelf uit.
- Door twee leden is een opfriscursus motorzagen gevolgd.

- De eerste werkdag werd ondersteund door de Nationale Natuurwerkdag met veel PR.
- Met 29 deelnemers en 5 maatschappelijke stagiaires waren in totaal 34 deelnemers op deze dag.
- De NGK heeft voor de vijfde keer een actieve rol gespeeld bij het begeleiden van maatschappelijke stages. Er is deelgenomen aan een evenement om scholieren te interesseren en er zijn 9 scholieren actief geweest bij werkdagen. Zij hebben totaal 23 dagen gewerkt.
- Er is een oproep gedaan voor een flexibele maaigroep. Er waren 13 reacties.
- Dit jaar is de zomerwerkdag weer gehouden. Door de aanwezigheid van de zwaluwslaapplaats is de werkdag verplaatst naar het polderreservaat, waar stormschade is opgeruimd.
- Ter voorkoming van verstoring van vogels wordt riet niet later gemaaid dan 15 maart.

ARBO

- Bij de voorbereiding van de werkdagen wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd.
- Motorzaaggebruik is alleen toegestaan door personen, die in het bezit zijn van een zaagbrevet. Zij dragen tijdens de zaagwerkzaamheden veiligheidskleding (incl. helm)
- Op elke werkdag proberen we een BHV'er aanwezig te hebben. Dit is in 2015 gelukt.
- We hebben een helmenbeleid. Daar waar er risico's zijn, worden helmen gedragen.
- Er wordt geen riet verbrand bij windkracht 4 of meer.

Tekst: Ben van der Horst
Foto's: Onbekend

BETER LEREN FOTOGRAFEREN?

Neem voor meer informatie en het volledige aanbod workshops eens een kijkje op zijn website: www.hayobaan.nl.

Op zoek naar manieren om je (wildlife) fotografie-vaardigheden te verbeteren? Neem dan eens deel aan een workshop van NGK lid Hayo Baan. Hij biedt diverse workshops en tours voor een gunstige prijs.

Voor natuurfotografie enthousiasten biedt hij bijvoorbeeld een dagworkshop [roofvogelfotografie](#) aan in Nederland. Ook meerdaagse workshops naar o.a. [Helgoland](#) of het [Beierse woud](#) behoren tot de mogelijkheden.

NATUURGROEP KOCKENGEN ZOMER 2016

De jaarlijkse contributie van € 10 of de vriendenbijdrage van € 20 per jaar wordt in januari van elk jaar door de Natuurgroep automatisch van je bankrekening geïncasseerd. Daar waar dit anders afgesproken is neemt de [penningmeester](#) zelf contact met je op.

COLOFON

Voorzitter

Pieter Hielema, Purperreiger 11, tel. 0346 - 240211
pieter.hielema@natuurgroepkockengen.nl

Secretaris

Ben van der Horst, Zwanebloem 5, tel. 0346 – 241185,
ben.van.der.horst@natuurgroepkockengen.nl

Penningmeester

Bram Paardenkooper, Wagendijk 39, tel. 0346 – 241872,
bram.paardenkooper@natuurgroepkockengen.nl

Algemeen Bestuurslid

Theo van Schie, Kon. Julianaweg 7, tel. 0346 – 241060
theo.van.schie@natuurgroepkockengen.nl

Gerard van Zuijlen, Heicop 7, tel. 0346 - 576147
gerard.van.zuylen@natuurgroepkockengen.nl

NGK Nieuwsbrief

Vormgeving/Samenstelling: Hayo Baan, Prins Bernhardweg 14, tel. 06 - 12308489
info@hayobaan.nl – www.hayobaan.nl

Tekstredactie: Gerard Hooijmaijers,
g.hooijmaijers@gmail.com

